

نظرات یک شاعر درباره موسیقی

کتاب «مجلس افروز» مجموعه مقاله‌های نادر مجد، شاعر، نویسنده و موسیقیدان معاصر را در بررسی آثار استادان موسیقی شامل می‌شود. این کتاب شامل ۳۰ مقاله با موضوعاتی ازجمله شرایط تاریخی موسیقی ایران، چگونگی یادگیری موسیقی، اهمیت و اعتبار موسیقی ملی، جایگاه اساتید و بررسی آثار آنهاست.

در آغاز کتاب، مبحث بیرون‌گرایی در برابر درون‌گرایی در موسیقی ایران بررسی و بیان شده که موسیقی چگونه می‌تواند بر عواطف، احساسات و هیجانات انسان تأثیر بگذارد و وی را وارد جهان انتزاعی بکند، جهانی که گاه انسان در آن میل به خلوت و انزوا و گاهی میل به ازدحام و سرخوشی حاصل از مستی دارد.

در همین جهان انتزاعی است که انسان گاهی آن چنان با موسیقی خومی‌گیرد که فقط سخن از عشق و معشوق و زیبایی‌های آن در میان است و گاهی هم صرفا سخن از درد هجران معشوق است. با توجه به این ناپسامانی‌ها در جهان، هنرمند می‌تواند نقش مؤثری در بهبود اذهان مشوش آدمیان داشته باشد.

هنرمند در فرآیند خلق موسیقی نیز مانند شعر و ادبیات به درون و بطن خود نگاه می‌کند و مواد اولیه هنر خود را که حاصل تجربیاتش است، می‌سازد و برای تسکین آدمیان، آن را به موادی اصیل، موزون و اثربخش بدل می‌کند.

نادر مجد، شاعر، نویسنده و موسیقیدان متولد ساری است. وی دارای مدرک کارشناسی ادبیات انگلیسی از دانشگاه تهران و فارغ‌التحصیل رشته اقتصاد از دانشگاه‌های آمریکاست.

تاکنون دو دفتر شعر با نام‌های تن و سبزاب از مجد به چاپ رسیده است. وی سال ۱۹۸۸ «مرکز آموزش موسیقی کلاسیک ایران» را در ویرجینیای شمالی تأسیس کرده که از آن زمان تاکنون، در آنجا به تدریس موسیقی ایرانی می‌پردازد.

در بخشی از کتاب مجلس‌افروز می‌خوانیم: «موسیقی عصاره روح آدمی در هیجان بودن است. آنجا که سخن از گفتن می‌ماند، موسیقی آغاز می‌شود.» در انجیل یوحنا می‌خوانیم: «در آغاز کلمه بود و کلمه نزد خدا بود» و به این‌ترتیب هدف و وسیله، خالق و مخلوق، عابد و معبود و عاشق و معشوق درهم مستحیل می‌شوند اما اگر خدا و کلمه بیان واقعیت‌های هستی‌اند، موسیقی بیان هستی بی‌واژه‌است.

شوینهاور نخستین کسی بود که می‌گفت همه هنرها می‌خواهند به موسیقی برسند. او که از کیفیت انتزاعی موسیقی سخن می‌گفت، بر این باور بود که «در موسیقی و تنها در موسیقی، هنرمند می‌تواند مستقیما با مخاطبان خود طرف شود، بی‌وساطت وسیله‌ای که عموما برای مقاصد دیگر به‌کار برده می‌شود». انتشارات اریش اخیرا کتاب مجلس‌افروز نوشته نادر مجد را در ۱۹۵ صفحه روانه بازار نشر کرده است.

پرویز ارجمند مدیرکل سابق دفتر موسیقی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی با اشاره به اهمیت رعایت شیوه‌نامه‌های «آداب صحنه» توسط هنرمندان و مخاطبان موسیقی برای ایجاد فضایی سالم و فاخر در اجراهای موسیقی گفت: متأسفانه برخی هنرمندان و مخاطبان بسیاری از قوانین و قواعد اجرای موسیقی که در آداب صحنه شناخته شده است را به اشتباه حمل بر میزبی می‌دانند، این درحالی‌است که این آداب

نروم رعایت شیوه‌نامه «آداب صحنه»

هنوز ساعتی از آمار رسمی اجرای ۳۹۶ کنسرت بالای ۱۲۰۰ مخاطب در سه ماهه نخست از محمد... یاری، مدیرکل دفتر موسیقی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی نگذشته بود که نگاه خبر دیگری از تالار وحدت به گوش رسید. این که برخی افراد معلوم‌الحال فضای کنسرت لیان را به سویی هدایت کردند که پروژه شکست‌خورده تعطیلی فضا‌های فرهنگی و هنری را دوباره کلید بزنند. اگرچه این موضوع با پیام عذرخواهی محسن شریفیان می‌رفت که پایان یابد، اما با وایرال شدن فیلم این حرکات ناشایست و مغایر با قوانین کشور باعث شد ساحت موسیقی ایران دچار مخاطره شود.

علی‌رحیمی گروه فرهنگ و هنر

یکی از نکات مورد توجه و تأکیدی که درباره کنسرت‌ها باید در نظر داشت، توجه و تأکید برخی رسانه‌های خارجی مثل بی‌بی‌سی فارسی، اینترنشنال، من و تو و برخی افراد حقیقی شاخص به موضوع کنسرت‌ها و شادی بی‌وقفه مردم در آنهاست. آنهایی که در ظاهر خود را دلوپسان مردم دیده‌اند اما در عمل همواره مواضع ضدی ایرانی‌شان روشن شده و با تدابیر مسئولان تیرشان در حوادث مختلف به خطا رفته و فرافکنی‌ها و دروغ‌پرانی‌های‌شان نتیجه‌ای در بر نداشت. این آرامش ستیزان که در حوادث سال گذشته با صرف هزینه‌های هنگفت وارد میدان شدند اما نتوانستند به همدلی و وحدت عمومی، خدشه وارد کنند، حلال‌در جدیدترین فعالیت خود، شادی و نشاط مردم را نشانه گرفته‌اند. آنها این روزها هنرمندانی را که داوطلب اجرا و ارائه اثر خود هستند با همه‌های گسترده‌ای

روبه‌رو می‌کنند. به‌مردمی که برای حضور در نمایش‌ها، فیلم‌های سینمایی و کنسرت‌های روند، توهین کرده و با ایجاد حساسیت درباره رویدادهایی مثل شادی و رقص در کنسرت‌ها در تلاش برای درگیر کردن مردم با یکدیگر هستند. نمونه این شیوه رفتاری را می‌توان در

براساس استانداردهای اجراهای موسیقی تنظیم شده و باید توسط خود مخاطب و هنرمند رعایت شود.

این آهنگساز و پژوهشگر حوزه موسیقی با اشاره به حواشی اخیر به‌وجودآمده در کنسرت‌های موسیقی اظهار کرد: خوشبختانه چند وقتی است بسیاری از فعالیت‌های موسیقایی، کنسرت‌ها و آموزشگاه‌های موسیقی کاملا پرشور مشغول به فعالیت هستند و مشکلی برای انجام برنامه‌های خود ندارند

هنجار شکنان در اجراهای صحنه‌ای چه اهدافی را دنبال می‌کنند

آیا کنسرت‌ها باز هم تعطیل می‌شوند؟

توییت چند روز قبل از حادثه در کنسرت لیان دید: «رقص و شادی در کنسرت لیان در تالار وحدت، تحت نظارت حراست... نمایی از واقعیت پلورالیسم امروز جامعه ایران و مبارزه شکست‌خورده جمهوری اسلامی با سبک‌های زندگی غیر فقهاتی فقه‌های قشری.» این توییت و مطالب مشابه دیگر از سوی آنهایی که بی‌شک در پی تحریک مردم هستند، تأثیرگذار است. چه آنهایی که با شعارهای ضدحکومتی در کنسرت سعدآباد شادی را از مردم زدودند و عزت... ضراغی، وزیر میراث فرهنگی و گردشگری ایران عنوان «گروه فشار جدید» را برای آنها به‌کار برد.

توییت چند روز قبل از حادثه در کنسرت لیان دید: «رقص و شادی در کنسرت لیان در تالار وحدت، تحت نظارت حراست... نمایی از واقعیت پلورالیسم امروز جامعه ایران و مبارزه شکست‌خورده جمهوری اسلامی با سبک‌های زندگی غیر فقهاتی فقه‌های قشری.» این توییت و مطالب مشابه دیگر از سوی آنهایی که بی‌شک در پی تحریک مردم هستند، تأثیرگذار است. چه آنهایی که با شعارهای ضدحکومتی در کنسرت سعدآباد شادی را از مردم زدودند و عزت... ضراغی، وزیر میراث فرهنگی و گردشگری ایران عنوان «گروه فشار جدید» را برای آنها به‌کار برد.

از آنچه گفته شد ما با گروهی روبه‌رویم که باید هرچه سریع‌تر برای آنها یک برنامه‌ریزی درست و هدفمند انجام داد؛ گروه اول خارج نشین هستند که همواره از هر آب‌گل آلودی برای ماهیگیری استفاده می‌کنند و مهم‌ترین چالش روزشان آرامش و آسایش در ایران است. آنها از هر فرصتی بهره می‌برند تا فضای کشور را با بحران روبه‌رو کنند. حال این مسأله می‌خواهد نحوه همیاری و همکاری در یک زلزله یا سیل باشد یا شرکت گروهی از مردم در یک کنسرت. گروه دوم نیز ساده‌لوحانی هستند که تحت عناوینی چون جو زده، مخالف، تندرو و ... در جامعه معرفی می‌شوند. این افراد در مسیر فکری رسانه‌های خارجی معاند و پیرو بدون حیره و مواجب دستورات آنها هستند. آنها نیز به‌نوعی دیگر دشمن مردم هستند که ادعا می‌کنند با اقدام‌های مامعارف در مسیر حمایت از مردم گام برداشته‌اند.

اما در این میان برخی افراد می‌خواهند به شکل خودسرانه و بدون توجه به مقررات وارد عمل شوند و به ناهنجاری‌ها دامن می‌زنند. وی گفت: تا سال ۹۲ هیچ شیوه‌نامه برگزاری اجرای صحنه‌ای در وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی موجود نبود تا در نهایت خردادماه سال ۹۳ شیوه‌نامه برگزاری اجراهای صحنه‌ای موسیقی ابلاغ و تمامی مسئولیت حوزه‌های مختلف در این شیوه‌نامه مشخص شد.

است چون فرصت‌های شادی اجتماعی را از بین می‌برد و بذر افسردگی را در جامعه می‌پراکند و در چنین جامعه‌ای است که نارضایتی اوج می‌گیرد و فرصت‌طلبان به سمت ناهنجاری‌ها خیز بر می‌دارند. متأسفانه آنچه ما در عمل می‌بینیم این‌که با نقصان قانونی در برخورد با قانون‌شکنان روبه‌رویم و لازم است در این خصوص برنامه‌ریزی جدی صورت‌گیرد.

بی‌شک وقت آن فرا رسیده که یک‌بار برای همیشه نقشه راه واحدی برای برگزاری برنامه‌های هنری به‌ویژه کنسرت‌ها نوشته شود و همه مسئولان اعم از انتظامی، هنری، سیاسی و... ملزم به رعایت آن باشند. نقشه‌راهی که وظایف یک هنرمند، مجری، تالار، مأموران انتظامی و حتی مردم کاملاً شفاف در آن قید شده باشد و ضمانت اجرایی ویژه‌ای نیز برای متخلفان آن طراحی شود.

فراموش نکنیم ساز ناکوک معاندین این‌بار علیه کنسرت‌هاست و اگر برای آن راه‌حلی نداشته باشیم این امکان وجود دارد که دایره نفوذش را به بخش‌های دیگر بگستراند. رنگ خطری که حالا باید شنیده شود. فراموش نکنیم همان‌گونه که محسن شریفیان، نوازنده و پژوهشگر موسیقی در اواخر کنسرتی که با اختلال روبه‌رو شد،

عنوان کرد: خط قرمز ما جغرافیای ایران است. ما برای ایران جنگیدیم و خون دادیم. اگر مردم ایران حالا در این سالن در حال تماشای یک فعالیت فرهنگی و خوشحال هستند، نتیجه همان استقامت‌ها و رشادت‌هایی است که شده...

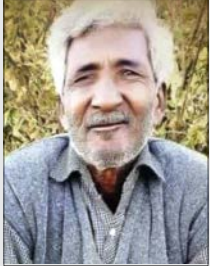

یاد

درگذشت پیشکسوت موسیقی مقامی خراسان

استاد علی‌اکبر دلتواز، نوازنده سرنا، موسیقی مقامی و آیینی تربت‌جام به‌دلیل ایست قلبی درگذشت. جواد روشندل، معاون هنری و سینمایی اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی خراسان رضوی درباره این هنرمند گفت: استاد علی‌اکبر دلتواز از نوازندگان چیره‌دست و از خوانندگان عرصه موسیقی مقامی شهرستان تربت‌جام بود و پس از سال‌ها تلاش و فعالیت و کسب مقام‌های برتر در جشنواره‌های ملی دارفانی را وداع گفت. وی علت مرگ این پیشکسوت موسیقی را اکهولت‌سن و ایست قلبی ذکر کرد و گفت: کارنامه هنری استاد دلتواز گویای تلاش و پشتکار این هنرمند با‌اخلاق در فراگیری و اجرای صحیح و شفاف مقام‌های موسیقی و نشان از ذوق و استعداد این هنرمند بزرگ بود. جواد روشندل اظهار کرد: وی از اعضای صندوق اعتباری هنر بود که پس از سال‌ها تلاش و فعالیت و کسب مقام‌های برتر در جشنواره‌های ملی سر به دیده تراب نهاد. علت مرگ وی اکهولت‌سن و ایست قلبی عنوان شده است.

انسان

انتشار ۲ آلبوم «درویشانه» و «فروتخانه»

«درویشانه» و «فروتخانه» عنوان دو آلبوم تازه‌منتشرشده در ژانر موسیقی ایرانی هستند که طی روزهای گذشته در قالب یازآفرینی آثار شاخص موسیقی ایرانی پیش‌روی مخاطبان قرار گرفتند.

این دو آلبوم با تکیه بر برخی آثار به‌جامانده از درویش‌خان و یوسف فروتن با نوازندگی تار و سه‌تار امیر شریفی، از نوازندگان شاخص موسیقی ایرانی در دسترس شنوندگان قرار گرفت.

در توضیح آلبوم‌های درویشانه و فروتنانه آمده است: یازآفرینی آثار هنری شاخص، سنتی است که همواره در تمام رشته‌های هنری وجود داشته و دارد. در موسیقی کلاسیک ایرانی نیز رجوع به محتوای موسیقایی به‌جامانده از اساتدان پیشین و بازتولید آنها به روش‌های گوناگون صورت می‌پذیرد. غالباً بخش بسیار مهمی از روند آموزش و اجرای موسیقی دستگاهی ایران به‌نوعی روایت و اجرای قطعات و جملات به‌جامانده از اساتدان نسل‌های قبل است. این دو آلبوم آثاری هستند چندلایه که در آنها از سویی شاهد اجرای برخی از ویژگی‌های منحصربه‌فرد و بسیار شاخص ساز درویش‌خان و از سوی دیگر شاهد تأویل و تفسیر مجری از برخی قطعات و محتوای روایت‌شده توسط این هنرمند هستیم.

وداع با خواننده پیشکسوت

نصرا... ناصح‌پور، خواننده پیشکسوت موسیقی که به‌دلیل عارضه مغزی در بیمارستان بستری‌شده بود شامگاه ۲۸ خردادماه در ۸۳ سالگی درگذشت. نصرا... ناصح‌پور سال ۱۳۱۹ در اردبیل به‌دنیا آمد و از همان دوران کودکی، در خانواده‌ای موسیقی‌شناس پرورش یافت و سپس نزد اساتدان محمود کریمی، نورعلی برومند و عبدا... دوامی این هنر را فراگرفت و طی شش دهه به فعالیت هنری پرداخت. مراسم تشییع پیکر این خواننده پیشکسوت فردا چهارشنبه، ۳۱ خردادماه، ساعت ۹ و ۳۰ دقیقه از مقابل خانه هنرمندان ایران برگزار می‌شود و پیکر وی در قطعه هنرمندان بهشت‌زهر(اس) به خاک سپرده خواهد شد.

